Ч. 5 (12.661). Львів, вівторок 6. січня 1931.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

Pocztowa opłata zapłacona ryczałtem. Рік LII.

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10. II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло". Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар. Франції, Голандії, Бельгії 20 фр. фр. Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол. Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. „ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 25 сот.

Перед сесією Ради Ліґи Націй.

Львів, 3. січня 1931.

Меморіяли, зголошені до Ліги Націй в справі т. зв. пацифікаційної акції у Східній Галичині, збільшили знову зацікавлення нашого громадянства цією установою. В чималій мірі причинилися до цього статті в „Менчестер Гардієн" й інтерпеляції в англійській палаті громад, а також — хоч яка обережна — відповідь мін. Гендерсона, тому, що в усіх тих писаннях і заявах згадувано про Лігу Націй, як терен, на якому буде чи повинна бути обмірковувана та справа. Долучається до цього факт, що на найближчій сесії Ради Ліги Націй, яка буде 62-ою з черги та збереться в Женеві 19. ц. м., серед поверх 30-ти справ денного порядку — поважну частину будуть творити справи національних меншин, здебільша німецької меншини у Польщі. Голосний відгук викликала у пресі „заміна" президіяльним місцем, яке належиться в оцій найближчій сесії Ради Ліги німецькому міністрові Курціюсові та який зрікся головування на ній саме тому, щоби мати більшу свободу рухів в обороні німецьких скарг з Польщі; головувати на ній буде англійський міністр Гендерсон, якого заступить Курціюс на черговій сесії Ради у червні ц. р. Усі ці моменти витворили враження, наче на найближчій сесії Ради Ліги Націй прийде до великої дебати на тему положення національних меншин взагалі та українського народу зокрема і це враження, як згадано, дещо зактуалізувало зацікавлення українського громадянства Лігою Націй.

Тому не зайва річ пригадати, що в січні місяці минає саме 11 літ від часу істнування цієї найбільшої міжнародньої, — вірніше: міждержавної, — інституції. 10. січня 1920 року побачила вона світ і саме тільки-що минулий 1930 рік був роком „ювилейним". Це теж одна з обставин, яка каже ближче приглянутися діяльності Ліги Націй.

На жаль, саме той ювилейний рік не придбав Лізі Націй великої слави. Коли він позначився у всьому світі, в усіх ділянках суспільного життя, в надзвичайно негативний спосіб, то й для діяльности Ліги Націй та практичних успіхів тієї діяльности це був рік особливо „худий". На ділі в минулому році Ліга Націй не посунула на шляху реалізації ані одної з тих справ, які від самого початку її істнування домагалися від неї великим голосом — розвязки і вирішення. Отже: питання — т. зв. „господарського замирення" світа шляхом скасування усіх митних заборон та стабілізації торговельних взаємин між державами, це питання по нинішній день отверте. Женевська конвенція з квітня 1930 року фактично не ввійшла в життя: яскравим доказом цього ось хочби дальше тривання польсько-німецької торговельної війни, але передусім — шалений зріст господарської кризи у цілій Европі, кризи, яка — побіч усіх інших причин і явищ — залежна від уміння чи невміння організовано налагодити міжнародні господарські звязки.

Другою такою неполагодженою справою — це справа роззброєння. Ми подавали вже нераз на цьому місці історію усіх перипетій вічно покутуючих у Женеві безконечних роззброєневих нарад і конференцій: мабуть ні одна справа з історії світа не коштувала більше — слів і паперу, — що їх витрачено в імя ідеї роззброєння, на те, щоби дійсність щораз більше глузувала собі з усіх тих паперово-словесних зусиль. Ось на найближчій, цьогомісячній, Раді Ліги Націй знову мається реферувати вислїди нарад підготовчої роззброєневої комісії. Згори можна знати дальший розвиток „вирішення" цього питання: піде воно напевне не по лінії справжнього роззброєння у розумінні ліквідації чи поважного зменшення істнуючого стану збройних сил, а що найвище по лінії припинення перегонів зброєння, і то з ріжними клявзулями, оговірками й застереженнями та залишенням ріжних входів і виходів, що по суті й найбільш мізерний ефект „роззброєння" поставлять під знак запиту.

Ліга Націй не стала трибуналом світа. Вона не усунула передвоєнної системи державних бльоків, ані тайних договорів, не усунула постійної небезпеки війни. Істнує надалі безліч запальних справ у міжнародньому житті Европи, а між ними в першому ряді находиться також справа т. зв. національних меншин.

Скільки разів вона докочувалася до воріт Ліги Націй, стільки разів гинула в нетрях формалістики й бюралістики, або цілком не виринаючи на засіданнях Ліги, або появляючись у скромних формах другорядного епізодичного характеру. Максімум, що в цій справі зроблено на тому женевському терені — це патетичні промови й „поради" деяких европейських керманичів.

Тому й наше становище до Ліги Націй було нераз ясно і недвозначно формуловане. Ми апелювали кількакратно до тієї найвищої міжнародньої інстанції і завжди з однаковим успіхом: українські меморіяли десь між паперами спочивають і ледви чи з них коли вилізують. Бюрократична формалістика, спеціяльно скрупулятна й плутана у таких „дразливих матеріях", як національна проблема, була вже навіть „реформована": мандрувала ця реформа з Женеви до Льондону і Мадриду і вийшла в жалогідній формі. Безпосередньо пошкодовані, себто національні меншини, які вносять скарги, дальше не мають можности боронити своїх справ, вони дальше залежні від доброї чи злої волі держав і коли ні одна держава скарги (меморіялу) не підтримає, то вона навіть зовсім не приходить під розгляд. Річ ясна, що в таких умовах ніяких особливих подій ніхто з Лігою Націй не може вязати, щоби потім гірко не розчаруватися.

Безумовно, у світі було би мабуть ще гірше, якби Ліги Націй зовсім не було. Безпосередні особисті зустрічі міністрів ріжних держав та бодай теоретична можність порушування на тому женевському форумі всіх тих проблем, які раніше вважалися ненарушними „внутрішніми" табу кожної держави — накладає таки на державу деяке бодай моральне зобовязання. Тому теж кожна держава старається сьогодні мати у Женеві можливо найсильніші аргументи, зачерпнені з своєї закордонної і внутрішньої політики. А проте все це — мало, страшенне мало, і на практиці приймає інколи форми, що далеко відбігають від оцих теоретичних міркувань.

Найближча сесія Ради Ліги Націй у січні ц. р. докаже, наскільки правда є за „оптимістами", та чи 12. рік істнування тієї інституції запишеться якимись новими, яснішими літерами в її історії.

З „радісної творчости" волинської хруніяди.

(Лист з Луцька.)

Розперезана хруніяда в особах новообраних послів і сенаторів ББ з Волині, яка має своїм місцем осідку переважно „столичне" місто Луцьк, після такої великої „перемоги польської рації стану" під фірмою ББ — приступила до зміцненої „діяльности", яку хоче прибрати в організаційні форми та показати, що й за нами — мовляв — „народ..." У звязку з цим санаційна рептилька п. н. „Українська Нива", яку, як відомо, редагує ославлений Петя Певний (тепер посол ББ), в ч. 49 з дня 15. XII. пише:

„6. грудня в 8. год. веч. в помешканні редакції „Української Ниви" відбулася з ініціятиви українського громадянства (вірніше — хруніського громадянства — прим. склад.) нарада з українськими послами і сенаторами, що пройшли з Волині до Сойму і Сенату по списку ч. 1 Безпартійного Бльоку співпраці з урядом маршала Пілсудського. На нараді були присутні, опріч хворого посла П. Певного, українські посли і сенатори: Богуславський, Бура, Гловацький, Маслов, Серафимович, Скрипник і Тележинський, а також представники українського громадянства: протопресвитер П. Пашевський, проф. інж. С. Тимошенко, дир. української гімназії Б. Білецький, інж. Пилипчук, інж. Галушка, інж. Константинів, В. Сочинський, Ів. Крамаренко, Л. Михайлів, В. Ігнатович та інші. Головував на нараді інж. С. Тимошенко, секретарював посол Скрипник. Обговорено багато ріжних питань. Цією першою нарадою українського громадянства з українськими послами і сенаторами Волині започатковано організацію українського громадянства під прапором згоди і співпраці з послами й сенаторами Безпартійного Бльоку. На нараді вибрано президію майбутньої організації, у склад якої ввійшли: голова інж. проф. С. Тимошенко, заступники голови — протопресвитер П. Пашевський та інж. П. Пилипчук, секретар посол Скрипник. Нарада закінчилася в год. 12. ночі".

Цьогож дня, як подає таж „Українська Нива", відбулася конференція волинських послів і сенаторів ББ в помешканні волинського воєводи Юзефського.

„Надзвичайно миле враження" — пише „Українська Нива" — зробила на всіх присутніх щира, глибоко продумана і змістовна промова воєводи Г. Юзефського. У своїй промові, виголошеній, як завжди, в прихильному тоні для українців, п. воєвода, охарактеризувавши зна-

чіння минулих виборів до сойму і сенату на Волині, яскраво накреслив цілий ряд важних питань, звязаних з життям Волині і зокрема українського населення..."

Словом — „благодать..." мало серця не розперло з радости пп. Певним і Богуславським від того, що „зволив сказати п. воєвода..."

А щоби „богобоязненим" пп. послам і сенаторам одиники сам Бог допоміг у їхній „тяжкій щирій праці", то — як у тому-ж числі пише „Українська Нива" — „7. грудня в Брацькій Чесно-Хресній Церкві прот. П. Пащевський відправив урочистий молебен з приводу відїзду послів і сенаторів ББ, які були присутні на молебні..."

Повище подаємо лише з дневникарського обовязку. Коментарі нехай зроблять шан. читачі самі, запамятавши собі прізвища цеї „невеличкої, а чесної компанії". **Місцевий.**

З польської преси.

Відгук одної демонстрації.

Під заголовком „Злучіння" находимо у польському тижневику „Пшеґльонд Віленьскі" з дня 24. грудня 1930 р. нижченаведену статтю на тему відомих останніх демонстрацій польської молоді у Львові.

„Пшеґльонд Віленьскі" є власністю відомого виленського діяча Людвіка Абрамовича, який пропаґує передовсім польсько-литовське зближення. Нижченаведену статтю треба зарахувати до статтей дійсно вимкових у польській пресі.

У львівському університеті відбулася в дні 14. жовтня 1930 інавґурація нового академічного року. Численно зібрана академічна молодь, після „побожного" вислухання Служби Божої і проповіди в костелі та після уважного вислухання вступного викладу на університеті, озброїлася безпосередньо потім у каміння, палки, ломи й дрючки та пішла — громити українські культурно-економічні й наукові установи, а також приватні крамниці й помешкання українців.

Така інавґурація польської академічної молоді у Львові не є у нас чимось надзвичайним; протягом 12 літ подібні випадки траплялися неоднократно.

Новиною в цьогорічній інавґурації є тільки те, що університетська молодь, народова і католицька, обєднана у „Відродженню", якато організація є складовою частиною Католицької Акції в Польщі — цим разом вибила вікна в греко-католицькій духовній семинарії при вул. Коперника 36. та в жіночім монастирі Василіянок при вул. Потоцького, викликуючи нечувану паніку (була це 11.30 год. ночі) серед монахинь і сиріт, якими монастир опікується.

Добре запамятаймо собі, що повищих ексцесів допустилася молодь не соціялістична ані комуністична, лише католицька і то безпосередньо після вислухання Служби Божої та проповіди!

Та сама молодь, вводючи в діло „Католицьку Акцію", підчас одної з протиукраїнських демонстрацій знищила прилюдно, в осередку міста, великий портрет Й. Е. о. митрополита Шептицького, вбраного в літурґічний одяг, роблючи це серед зловіщих і найбільш образливих просто корчемних окликів, скерованих під адресою митрополита. Відомо, що „пес бреше вітер несе" („psie głosy nie idą pod niebiosy"), однак це свідчить про те, що та львівська католицько-національна молодь втратила не лише католицьку, але взагалі всяку людську етику.

У католицькому світі є нечуваною річю, щоби члени Католицької Акції кидали камінням у вікна католицьких релігійно-виховавчих установ, щоби терроризували жінки й діти, щоби нищили портрет католицького архієпископа, який чимало витерпів за свої щиро-католицькі переконання. І хто це робить? Еліта польського католицького громадянства, яке в свойому „католицизмі" дійшло аж до його змонополізування і яке так охоче реклямує за кордоном той свій нещасний католицизм. Така молодь — це не католицька, але поганська, тому, що її богом є сліпий шовінізм.

Але на цьому не кінець. Ці гідні напятнування вчинки університетської молоді найшли у Львові і деінде палке признання старшого польського католицького громадянства. Погляньмо, що діється. Оце ні одна польська католицька організація, ані один польський католицький часопис не здобулися на те, щоби бодай в найскромнішій формі осудити останні вибрики львівської молоді. Що більше, навіть польський епископат не здобувся на те, щоби осудити ці напасти на католицькі інституції, щоби станути в обороні прилюдно зневаженого митрополита, високо заслуженого для католицької Церкви, дарма, що саме польський епископат повинен зробити це тому, що він найбільш покликаний до цього, як репрезентант Церкви в Польщі. Повинен був боронити епископської поваги хочби з уваги на власну гідність. Чи ця поведінка епископату не пригадує його струсиної поведінки у відношенні до кампанії, яку вела свого часу ендеція проти епископа Матулевича? І чи не відбилася вона жахливо на авторитеті Церкви?

Характеристичне, що католицька преса веде саме найзапеклішу боротьбу проти українців-католиків і що в їх обороні забрали голос тільки поляки-соціялісти.

Варта пригадати, наскільки інакше, як цілком інакше поводилися німці-католики, коли за часів Бісмарка нераз виступали в обороні поляків, тому, що річ ішла про католиків!

Коли в Большевії переслідують взагалі релігію, та зокрема католицизм, то нікого це не дивує. Але коли католики в католицькій державі кидаються на інших католиків, то є прояв анормальний, хоробливий, виплив нездорових відносин. Коби тільки ці прояви сліпого націоналізму, вбраного ехидно в одяг католицизму, не були познаками загального у нас затроєння католицького духа трійлом шовіністичного божевілля частини польського громадянства. Коби ціле польське громадянство зорієнтувалося якнайшвидше і не дало провадити себе дальше на шнурку галицьким патріотам. Треба, щоби воно сказало дужим голосом: „Покладім край безправству — хай поверне прогнане правосуддя".

Початки української нації.

(У відповідь д-рові М. Кордубі.)

Вже в короткому часі буде опублікована дискусія Українського Історично-Фільольоґічного Т-ва в Празі з приводу помилкових тверджень д-ра М. Кордуби, висказаних у його статті „Найважніший момент в історії України" (ЛНВ, 1930, 6) і тоді кожний зможе сам порівняти її висновки з поглядами д-ра Кордуби. — Але як автор статті, що на неї д-р Кордуба відповів у 286. ч. „Діла", я попробую і на цьому місці дати ще кілька вияснень і доповнень. Відповідь д-ра Кордуби ні трохи мене не переконала, так що ніяких змін у своїй першій статті (в „Ділі" ч. 275) я не роблю. Навпаки, ціла ця відповідь лише підтверджує здогад, що шановний автор заблукав у сферу російської тенденційної науки і тому дуже добре сталося, що зачеплені ним питання стали темою наукових дискусій і виходить поволи на ширше поле публіцистичної полеміки. Бо в цих питаннях сходяться інтереси наукової правди з інтересами української національно-політичної думки. Та всетаки ці питання мусить вирішити холоднокровна наукова аналіза, а не таке чи інше бажання дослідника. Не поможе ні гостре перо, ні бистроумні порівнання, ні їдка іронія, якщо вони не будуть спіратися на трівких основах наукової правди.

Приймаючи за вихідну точку останню статтю д-ра Кордуби, мусимо собі зясувати ще такі питання: Чи справді у старих літописах термін „Русь" має лише ті два значіння, що їх бачить д-р Кордуба? — Чи арґументи д-ра Кордуби, такі як спільна назва державної організації, спільна віра, або спільна літературна мова, справді доказують, що в давніх часах Київської Руси була „культурно-національна єдність" усіх східних словян, або бодай процес творення такої єдности? — Чи старо-українська література (напр. „Слово о полку Ігоря") — це справді „общеруське" майно? — Чи твердження, що початки української нації сягають до праслов'янської доби — це дійсно лише якесь „різьке непорозуміння" або „lapsus"? — А вкінці, чи в науковій дискусії („у XX-ім віці"), вказуючи на наукову помилковість (зн. незгідність з правдою) даної теорії, справді не можна згадувати про її вартість (чи шкідливість) з українського національного становища?

У всіх цих питаннях ніяк не можна погодитися зі становищем д-ра Кордуби. — У старих памятниках (а навіть в тих цитатах, що їх приводить д-р К.) термін „Русь" має більше значінь, а не лише ті два, що їх бачить д-р К. Щоби не зробити помилки, треба мати на увазі й еволюцію значіння цього терміну на східно-словянській території і цю обставину, що цим терміном „Русь" можна було означити або княжий рід з дружиною, або державну територію, або язиково-національну єдність. У цьому останньому розумінні термін „Русь" прийнявся перш за все серед українців і в цьому розумінні він ні в княжих ні в пізніших часах не обеднував нас з москалями. Київська „Русь", як держава, була таки українська держава зі столицею в Києві, дарма, що її границі сягали часом і на інші східно-словянські землі, або й далі поза них. Назва „Русь" у значінні державної приналежности обіймала, що правда, короткий час усю територію східних словян, але з цього ніяк не можна робити висновку, що тим самим уже тоді почався „процес обеднування всіх східних словян в одну культурно-національну цілість", — хіба що хто хоче ототожнювати поняття національности з поняттям державної приналежности, так, як це роблять напр. французи; тоді можна би сказати, що напр. галицькі українці перед війною творили з віденськими німцями австрійську „культурно-національну єдність" Але не перемішуючи цих двох понять, я не бачу ніякої доказової сили в цьому порівнанні Київської Руси з французькою державою, що його робить д-р К.; таке порівнання цілком не доказує того, що бажав собі доказати шановний автор, а саме того, що всі східні словяни обеднувалися „в одну **культурно-національну цілість**" (Та „цілість" була лише державно-політична, але й вона довго не втрималася). — Теорія про таку „общеруську" культурно-національну єдність — це витвір пізнішої російської імперіялістичної ідеольоґії, що всевладно запанувала й у російській науці, і не можна вважати її за „підставовий вислід цієї дотеперішньої історіографії про княжу добу нашої минувшини".

Для підтримки цієї теорії нічого не помагає ні факт спільної династії, ні факт „спільної віри", ні „інтенсивні торговельні звязки". Нічого не доказує і факт спільної літературної мови (навіть якби вона не українізувалася серед українців і не московщилася серед москалів), бо-ж та мова (староболгарська) була спільна для літератури не лише східних, але й південних словян. А про ріжниці „виговору" цеї мови у ріжних словянських народів нехай вже турбується фільольоґія, а не історія. Ріжниці були досить великі і саме вони дозволяють фільольоґам триматися погляду, що в ті давні часи (таксамо, як і пізніше) не було ніякої „общеруської" мови, спільної для всіх східних словян. Анальоґія з німецькою літературною мовою, часто притягувана російськими вченими, теж нічого не доказує і взагалі всяке порівнання — це ще не доказ. — Староукраїнська література таки залишиться українською, хоч вона писана староболгарською мовою і тут нічого не поможуть такі „докази", що, мовляв, ці літературні твори переписувалися і поширялися в копіях „на півночі", отже нібито були спільні для „півдня" і „півночі", зн. для українців і москалів. Такі самі „докази" видвигав колись м. ін. російський учений А. Н. Пипін проти Огоновського (див. напр. **„Archiv für sl. Ph."** XIII. (1891), стор. 434—463, або „Вѣстникъ Европы", 1890, сентябрь), але нині нема ніякої причини їх повторювати. — Ми не бачимо того якогось „грандіозного історичного процесу" обеднування всіх східних словян в одну культурно-національну цілість, який нібито „відбувався у східній Европі в IX—XII. ст.", хоч і як завзято всуґеровує нам це російська наука, а за нею й деякі українські автори.

На наш погляд історія української нації орґанічно звязана з історією української мови і того не можна розривати. (Історія іншої нації може бути в іншому відношенні до історії її мови). Відкидаючи готові фальшиві теорії російської науки про т. зв. „праруську" язикову спільність усіх східних словян, бачимо, що самих початків української нації, таксамо як і початків інших словянських націй, таки треба шукати у **праслов'янській добі**. І це не є ніяке „різьке непорозуміння", ані не **lapsus** референта", а один із здобутків фільольоґічної науки що його підтверджують також здобутки інших спорідненних наук.

Вкінці останнє питання, принціпового характеру, я дозволю собі зясувати на одному прикладі. Чеські підроблені рукописи розглядає нинішня чеська наука з двох боків: 1. доказує, що це фальсифікати, і 2. вияснює їх корисність чи шкідливість для чеського національного відродження. Подібно й українська наука не лише може, але й повинна з цих двох боків розглядати цю теорію „общеруської" культурно-національної єдности, що її нам здавна до вірування подають. І тому я ще раз дозволю собі повторити свою думку в неперекрученому вигляді,

а саме, що всі основні тези д-ра Кордуби, висказані у статті „Найважніший момент в історії України“, з наукового боку помилкові, а з українського національного становища додаю, що вони для нас шкідливі, бо заганяють н с у сферу ворожої нам національно-політичної ідеольогії російського імперіялізму.

Д-р К. Чехович.

Вийшли на волю.

ТЕРНОПІЛЬ.

У звязку з пацифікацією голосною була в осени м. р. справа придержання у Львові канадійського кореспондента Дея, що наочно хотів зглянути на місці вислідн цеї пацифікації і за це опинився в польському поліційному комісаріяті. Тоді рівночасно придержано у Львові капітана англійської воєнної маринарки Макогона, родом українця. Обох їх польська поліція видалила з Польщі і відшупасувала до румунської границі. В краю лишився довголітній служащий Макогона — Ґрещук, родом з Глубічка Великого, пов. Тернопіль, що виїхав у відвідини до свого рідного села. Тут ним заінтересувався місцевий постерунок поліції і політична поліція в Тернополі. Переведено у нього ревізію і приарештовано під замітом приналежности до УВО, а польська преса розтрубіла, що найдено у нього при ревізії обтяжуючий матеріял. Арештованого Ґрещука після переслухання у слідчому відділі й у військовій дефензиві відставила поліція до слідчої вязниці окружного суду в Тернополі. Та поліційне донесення показалося в цілости неправдиве і по близько двотижневім арешті, в середу 31. грудня ц. р. Грещука випущено на волю.

ЛЬВІВ.

Повідомляють нас, що п. Володимира Габрусевича, арештованого у Львові 1. ц. м., після переслухання на поліції при вул. Казимирівській ч. 30 випустили на волю 3. ц. м.

—o—

Що чувати на Україні.

„Комуніст“ пише, що виступи українських селян проти радвлади прибрали характер політичної демонстрації і викликали занепокоєння серед комуністів. Селяни, зібрані на вічу в селі Спаськім на Запоріжжі, вислали до центральної влади резолюцію, в якій домагаються, щоби арештованих і вивезених селян випустити на волю, припинити колективізацію, завернути землю селянам та винагородити їм за втрати підчас колективізації. „Комуніст“ пише, що такі резолюції прислали урядові численні села.

—o—

Ще більше притиснуть селянина.

Рига. А. Т. Е. Ц. В. К. на внесок комісара справедливости ухвалив кілька декретів, якими обмежено права власників приватних господарств. Селяни, що не вступили до колективів не сміють дістати кредитів, ані не мають права купувати рільничі машини в державних фабриках. Крім цього ухвалено закон про охорону рільничих комун перед селянським терором.

—o—

Повстання на Бірмі.

Льондон. А. Т. Е. По здобуттю головної кватири повстанців на Бірмі, англійські війська ведуть далі успішну офензиву. В останніх боях повстанці втратили 300 вбитих і 60 полонених. Здобуття головної повстанчої кватири в глибині джунґлів було дуже утруднене. Англійці здобули багацько воєнного матеріялу. Правдоподібно згинув головний вожд повстанців.

В Індіях все неспокійно.

Англійська преса сповіщає, що на новий рік у Бомбаю гіндуси святкували перші роковини схвалення національного конгресу, який вперше виленгнув домагання незалежности Індії. Підчас свята прийшло до бійки з поліцією, при чому поранено 175 осіб, між ними 30 дуже важко. У звязку з цими заворушеннями арештовано жінку голови конгресу Нєру.

ФАЛЬШИВИЙ ЛІКАР.

У Гірн. Домброві арештували якогось Шварца зі Львова, що на осн. фальшивих документів виконував лікарську практику у Сосновці. У Кельцях як касовий лікар украв кілька тисяч золотих.

Вся коляда для Рідної Школи.

Згідно з постановою всіх українських центральних установ з 3. червня 1920 р. місяць січень — це місяць „Рідної Школи“.

Тому вся духовна і світська інтелігенція, всі міщани, селяни й робітники гуртом та особисто, а також всі наші товариства (Читальні, Луги, Соколи), організації, кооперативи, підприємства, церковні братства, хори, орхестри та гурти колядників перешлють дар на коляду для „Рідної Школи“. Всі доходи з аматорських вистав, концертів, чайних вечорів, просфори, вертепу і т. п., уладжуваних кимнебудь у місяці січні, йдуть виключно на „Рідну Школу“.

Це все виконаємо масово. Цим докажемо нашу зрілість і здисциплінованість та в ювилейному році покладемо з нагоди коляди підвалини під тривку матеріяльну підставу „Рідної Школи“ для її дальшої необхідної культурно-виховної діяльности.

Датки посилати на адресу: РІДНА ШКОЛА“ — ЛЬВІВ, РИНОК 10.

ОСТАННІ ВІСТИ

ПЕРЕД ЗАСІДАННЯМ СОЙМУ.

Пленарне засідання сойму відбудеться після 10. січня. На однім із засідань у січні прем. Славек виголосить експозе в господарських справах. Експозе виголосить і мін. Залеський ще перед сесією Ліґи Націй.

ВІДПОВІДЬ АНУША ТА БАНДРОВСЬКОГО.

Б. пос. Ануш відповів у „Курєрі Пораннім“ проф. Стан. Матковському на отвертий лист у „Роботніку“ з 19. грудня. Ануш м. ін. каже, що Берестя є посуненням уряду марш. Пілсудського на арені політичної боротьби. В цьому посуненні справа невідповідного трактування берестейських вязнів є побічним моментом, хоч яскравим і прикрим, коли чутки правдиві. Винуватці повинні бути покарані. Тимбільше, коли це торкається офіцерів. Людина влади не терпить перешкод. У 1360 р. Казимир В. казав заморити голодом Борковича, познанського воєводу, за бунт, Ст. Баторій підчас війни проти Москви покарав смертю литовського сенатора Осціка, за це, що мав конішахти з царем Іваном, а в 1534 р. у Кракові відрубано голову Сам. Зборовському. Так робили люди влади, історія прославила їх імена, хоч челядь і двораки поборених відказували на цю владу. Пілсудський не відразу став приноровлювати силу до власної суспільности. Довгий час вірив, що ворогів народу треба поборювати, а власну суспільність переконувати. Щойно в 1929 р. сказав, що сік би послів батогами на соймі, подвірі та все ще не спішився до того засобу, але й не виключав його.

Письменник Каден-Бандровський відповів на лист письменника Слонімського. Бандровський не бачить причини для протестів у справі Берестя поки уряд не дав відповіди на інтерпеляцію Центроліву. Коли на Кадена-Бандровського єпископи кидали проклони, коли озброєні бандити вганяли за ним, ніхто не протестував проти того.

ЩО Є З ПОС. ЦЕЛЕВИЧЕМ?

Деякі часописи принесли вістку, що пос. Целевич так тяжко занедужав, що його перевезли до шпиталю на психіятричний відділ. „Слово Польске“ заперечує це та каже, що пос. Целевич „проведе свята при вул. Казимирівській, де на Святвечір роздумуватиме в тиші та спокою“ над своєю діяльністю.

ЗАДЕРЖАЛИ В ТЮРМІ ЩЕ ОДНОГО ПОСЛА.

Пос. Савіцького (Стр. Хл.) бувшого берестейського вязня, після ліквідації Берестя, замкнули були у варшавській тюрмі при вул. Дзельній. Сл. суддя Демант згодився випустити Савіцького на волю за кавцією 5.000 зол. Савіцького не випустили на волю, бо суд у Білостоці зажадав, щоби Савіцького й далі держати в тюрмі, тому що проти нього ведуть слідство за стріляння до поліції в с. Книшині (білостоцьке воєвідство).

УКРАЇНСЬКЕ ІНФОРМАЦІЙНЕ БЮРО В ЛЬОНДОНІ.

Тел. Уніон повідомляє з Льондону, що там основується інформаційне українське бюро. Метою його правдиво інформувати закордон про положення у Сх. Галичині.

ЗА ПЛЯНОВАНИЙ ЗАМАХ НА МАРШ. ПІЛСУДСЬКОГО.

Слідство в справі плянованого замаху на марш. Пілсудського вже скінчене. Розправа проти Ягодзінського і тов. буде в половині лютого.

НОВИЙ ЛЬВІВСЬКИЙ ВІЦЕСТАРОСТА.

Дотеперішнього віцестаросту Шіцеля перенесли до воєвідського уряду в Станиславові. Його місце у Львові займе радник городського староства Матейський.

ВИКОНАВЦІ НАПАДУ НА ПОЧТ. ВІЗ БІЛЯ БІБРКИ АРЕШТОВАНІ?

„Хвіля“ повідомляє, буцімто вже арештували справжніх виконавців нападу на почтовий віз біля Бібрки. Вони в найближчому часі стануть перед судом у Львові.

СМЕРТЬ НА ДАХУ ВАГОНУ.

На залізничій стації в Підвисокім (пов. Бережани) найшли на вагоні поїзду, що приїхав із Станиславова мущину з розбитою головою. Його відставили до шпиталю в Бережанах.

НЕ ПОШАСТИЛО БІЛЯ ВАРШАВИ.

Англійська летунка Емі Джонсон відлетіла 4. січня з Берліна. В год. 16. мусіла осісти вона на полях села Амелін (пов. Маків, варшавське воєвідство). Апарат її ушкоджений, його пильнують поліцаї. Летунці не пригодилося нічого злого. Вона є в Красносельцях у тамошнього пароха. Туди поїхав військовий аташе англійської амбасади. Покищо невідомо, як ушкоджений літак, тому й невідомо, коли летунка відлетить на Схід.

УПРАВИТЕЛЬ ПОЧТИ ЗАСУДЖЕНИЙ ЗА КРАДІЖ.

Львівський суд засудив Дзедзінського Яна, почтового агента в Стрілиськах Нових на 8 місяців тюрми з зарахуванням 4 міс. слідчої тюрми за це, що як управитель почти в Баківцях украв 3.309 зол. 18 сот. і 168 долярів.

ЗАМЕРЗЛИ.

На дорозі біля Заліся (пов. Золочів) найшли замерзлого Вол. Возняка біля саней навантажених бочками пива. Коней при санях не було. — 18-літній Олекса Семчишин із Бичковець (пов. Чортків) збився з дороги, як вертав кінно зі Звиняча, та замерз. Його тіло найшли два дні опісля.

ПЯНИЙ ШОФЕР.

Пяний шофер Бжостовський віхав тягаровим автом на Задвірянській вулиці у Львові до дому під ч. 8., потім на плянтаційне дерево. Шофера зрештували.

САМОГУБСТВО В КОРАБ. БЮРІ.

У Львові в корабельнім бюрі Голянд-Америка Ляйн, при вул. Городецькій 91. відібрав собі життя, відкрутивши газ тамошній возьний Мар. Радовець.

МАРШАЛ ЖОФР ПОМЕР.

Дня 3. січня в год. 8.23 рано помер марш. Жофр. Покійному уладять народні похорони. Покищо тіло похоронять у палаті інвалідів, опісля перенесуть до Льовесієн, бо того бажав собі покійний. Похорон буде в середу.

Англійський король Юрій переслав през. Думерґові телеграму, в якій каже, що з усім англійським народом жаліє разом із французьким народом з причини смерти Жофра.

СНІГОВІЯ В МОЛДАВІЇ ТА БУКОВИНІ.

Румунські часописи повідомляють, що в Букарешті було 10 степенів вище зера, а в Буковині та Молдавії лютували сніговії, що зупинили комунікацію. Богато поїздів станули серед поля. В Бесарабії комунікацію утруднюють густі мряки.

В Галаці відчули 2. січня землетрус.

ЗАТОНУВ КОРАБЕЛЬ.

У Констанці зловили сиґнали кораблів, що благали помочі. Корабель „Кінг Лір“, котрого капітан боровся в армії Врангеля, хотів ратувати норвеський корабель „Експеро“, що попався на рафу. Та що „Експеро“ був на більшовицьких водах, „Кінг Лір“ мусів завернути, щоби змінити капітана. За той час „Експеро“ мабуть затонув.

РИКОВ АМБАСАДОРОМ У РИМІ?

Є чутки, що амбасадором у Римі буде іменований Риков.

ЗЕМЛЕТРУС У КАНАДІ.

З Отави повідомляють, що там 4 години чути було підземні потрясення. Землетрус був і в Торонто.

ЗЕМЛЕТРУС У ГРЕЦІЇ.

В Атенах був сильний землетрус через 7 секунд. Осередок землетрусу у Пельопонезі. Дуже потерпів Коринт. У староміській дільниці завалилося богато домів. У селі Асо завалилось 10 домів і церква. Землетрус був і в Тріполісі та Спарті.

ВИБУХ БОМБИ У ПОЇЗДІ.

У ночі 3. січня в поїзді Міляно-Загреб-Білгород недалеко Загребського двірця вибухла бомба під лавкою директора підприємства із Загребу Рімая. Він ранений в ногу. Вагон той відчепили і поїзд поїхав далі.

ВЕНІЗЕЛЬОС У ВІДНІ.

Президент Австрії Мікляс прийняв Венізельоса та вручив йому великий хрест заслуги і свій портрет із підписом і дедикацією.

Цікавий обіжник.

Нові тягарі на наше духовенство.

Нам прислано з Дрогобиччини такий цікавий документ:

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych. Warszawa, dnia 25. listopada 1930 r. Nr. SF. 590/22. W sprawie opodatkowania duchowieństwa. Okólnik Nr. 211. Do PP. Wojewodów **(Województw Południowych).** W uzupełnieniu okólnika z dnia 3. sierpnia 1929. r. Nr. 161. S. F. 5191 2. (Dz. Urz. M. S. Wewn. Nr. 11. poz. 243.) w sprawie opodatkowania duchowieństwa. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu wyjaśnia dodatkowo, co następuje: Według przepisu § 83 ustawy gminnej z dnia 11. sierpnia 1866 r. (Dz. U. Kr. Nr. 9.) — do opłacania dodatków do podatków bezpośrednich, niemniej do posług i robót, nie mogą być pociągani pasterze dusz co do ich kongruy. Zwolnienie duchownych od dodatków komunalnych do państwowego podatku gruntowego nie zostało żadną późniejszą ustawą uchylone i ma nadal moc obowiązującą: Artykuł bowiem 76. ustawy z dnia 11. sierpnia 1923 r. o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. U. R. P. Nr. 94. poz. 747), uchylający przepisy ustaw, sprzeczne z tą ustawą, nie może mieć w danym wypadku zastosowania, gdyż sprawa osobistych zwolnień podatkowych nie stanowi przedmiotu wspomnianej ustawy. Natomiast wymieniony na wstępie przepis § 83 ustawy gminnej nie ma mocy obowiązującej odnośnie specjalnych opłat drogowych i świadczeń drogowych w naturze, wprowadzonych ustawą z dnia 10. grudnia 1920 r. o budowie i utrzymywaniu dróg publicznych w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. R. P. Nr. 6. poz. 32. z roku 1921). Duchowni, opłacający państwowy podatek gruntowy, mogą być pociągnięci do świadczeń drogowych w naturze, w stosunku do wysokości opłacanego przez nich podatku gruntowego, gdyż od powyższych świadczeń są zwolnione jedynie osoby i instytucje określone w art. 33. ustawy drogowej, wśród których duchowni nie są wymienieni. Również duchowni nie są zwolnieni od specjalnych opłat drogowych, ponieważ opłaty te nie są dodatkami komunalnemi do państwowego podatku gruntowego, lecz stanowią współudział zainteresowanych w kosztach budowy i utrzymania dróg i są pobierane jako opłaty specjalne, utrzymane w mocy przez art. 31 ustawy o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych na podstawie art. 19. wyżej powołanej ustawy drogowej, która to ustawa żadnych zwolnień osobistych od omawianych opłat nie przewiduje, nie wyłączając nawet Skarbu Państwa. Stanowisko takie co do opłat drogowych opiera Ministerstwo na motywach wyroku Najwyższego Trybunału Administacyjnego z dnia 24. listopada 1930 r. L. Rej. 10 29., wydanego na skutek skargi gr. kat. Probostwa w Bucniowie w sprawie specjalnej opłaty drogowej. O powyższem należy zawiadomić wszystkie związki komunalne. — Korsak w. r. Dyr. Departamentu.

Lwowski Urząd Wojewódzki. We Lwowie, dnia 15. grudnia 1930 r. L. SF. 2004/1 ex 1930 r. W sprawie opodatkowania duchowieństwa opłatami drogowemi. Okólnik. Wszystkim Tymczasowym Wydziałom Powiatowym na obszarze Województwa Lwowskiego udziela się do wiadomości i zastosowania się. Okólnik niniejszy należy podać do wiadomości wszystkich urzędów parafjalnych tamtejszego powiatu. — Za Wojewodę: R. Tejszerski m. p. Naczelnik Wydz. Wydział powiatowy w Drohobyczu. L. 10542/30.

*

Drohobycz, dnia 21. grudnia 1930 r.
Wszystkim Zwierzchnościom gminnym w powiecie

przesyła się do wiadomości z tem, że zaległa od Księży opłata drogowa, o ile nie zostanie wyrównana w ciągu 14 dni, musi być przez Zwierzchność gminną ściągnięta w drodze egzekucji — za co czyni się p. Naczelnika osobiście odpowiedzialnym.

Zarazem zwraca się uwagę, że wobec brzmienia wyżej przytoczonego okólnika **należy** wszystkich Księży pociągnąć do świadczeń drogowych w **naturze** i traktować ich w tym kierunku na równi z innymi mieszkańcami gminy, podlegającemi obowiązkowi wykonywania świadczeń drogowych.

Z Tymczasowego Wydziału powiatowego: Przewodniczący: Starosta Porembalski. Sekretarz Janicki.

*

Wydział powiatowy w Drohobyczu. L. 10542/30. Drohobycz, dnia 21. grudnia 1930 r.
Wszystkim Urzędom parafjalnym w powiecie przesyła się do wiadomości.
Z Tymczasowego Wydziału powiatowego: Przewodniczący: Starosta Porembalski. Sekretarz: Janicki.

З усього того виходить, що обіжник видано тільки для нашого духовенства (**„województw południowych"**). Буде це неабияка потіха для когось, коли наші священики з лопатами в руках стануть згортати болото по дорогах! Що на це вища влада духовна?

—o—

В. О. О'КОННОР-ВІЛІНСЬКА.

З приводу смерти заслуженої української письменниці і громадянки.

В дні 19. грудня 1930 р. в Подєбрадах, в Чехії, упокоїлась вічним сном у 64 році життя талановита українська поетка та письменниця *Валерія Олександрівна О'Коннор-Вілінська.* Вона загинула трагічною смертю, кинувшись, під впливом психічно-ненормального стану, під колеса залізничого потягу.

Два роки тому, також в Подєбрадах, нагло помер чоловік В. О., інжинір О. Вілінський, який був професором та проректором Української Господарської Академії. Нагла смерть чоловіка, з яким В. О. довгий час жила в найкращій згоді та любові, тяжко відбилась на психіці небіжки — вона не переставала тужити за своїм мужем (дітей у подружжа Вілінських не було) і ця туга довела її кінець-кінців до самогубства.

В. О. Вілінська народилась на Полтавщині в родині заможніх дідичів О'Коннорів. Як вказує це призвище, батько В. О. був ірляндського походження. В. О. була споріднена з Миколою Лисенком через свою старшу сестру Ольгу, яка була першою дружиною славетного мистця.

В. О. довгий час невтомно працювала на українській літературній ниві. Свої твори, віршовані та прозою, В. О. друкувала в усіх майже українських журналах. Твори В. О. завше відзначались гарним поетичним змістом, гарною формою і бездоганною українською мовою. Крім оригінальних поезій, В. О. давала ще багато перекладів творів видатніших сучасних французьких поетів.

Вже давно В. О. розпочала писати великий роман з життя української еміґрації, що його скінчила незадовго перед своєю трагічною смертю. Уривки з цього роману друкувались у празькому журналі „Нова Україна" 1923 р. під заголовком „Автомобіль" та „Крамничка".

В. О. була не тільки талановита письменниця; вона була всім своїм серцем віддана українській національній ідеї і завсіди високо тримала український національний прапор. Крім того була це людина з надзвичайно добрим та чутливим серцем, що все щиро відгукалось на чуже горе: В. О. радо допомагала кожному, хто звертався до неї, чи то порадою, чи заступництвом, а коли можна було, то й грішми.

Після В. О. залишився заповіт, в якому вона висловила бажання, щоб тіло її спалено, а урну з попелом разом з попелом її чоловіка перевезено на Україну і поховано в Київі на Байковій горі, біля могили М. Лисенка.

В. О. залишила по собі ясну память у серцях всіх, що знали її зблизька, як і тих, що знали її лишень як письменницю. Ми-ж, її земляки та співвигнанці, не можемо не боліти душею, що невблагана смерть вихопила зпоміж нас ще одну талановиту людину, чесну працьовницю та вірну дочку України. Схиляючи чоло перед її памятю, не перестанемо згадувати її „незлим, тихим словом".

Прага. *Д-р Л. Кобилянський.*

Бояться ревізії мирових договорів.

Як подає А. Т. Е. у Білгороді утворилось товариство, що має на меті боротись проти ревізіоністичних тенденцій в европейській політиці. Товариство це стоїть на становищі, що нарушення мирових договорів довелоб до війни. До цього товариства належить між іншим один югославянський міністр.

НОВИНКИ

— **На волі.** Довідуємося, що співредактор „Українського Голосу" Евген Зибликевич після 3. місяців вязниці випущений на волю.

— **В Українській Порадні Матерей** відбулася дня 1. ц. м. в присутности Вcч. о. Мітрата Базюка ялинка для наших найменших. Дітей обдаровано одіжжю, біллям і солодощами. Всім Вп. Паням, що були ласкаві на ту ціль передати свої жертви, як також учениціям промислової школи Т-ва „Труд" за вшиття білля для немовлят, — складає **Управа Порадні щиру подяку.**

— **„Запорожець за Дунаєм" у Парижі.** Паризька преса повідомляє, що дня 3. січня виставили у Парижі в салі „Пті Журналь" уперше оперу Артемовського „Запорожець за Дунаєм". Очевидячки — артисти здебільша наші земляки. У виставі брав участь артист Московського Великого Театру А. Дракулі (І. Карась), Н. Жило (?) в ролі Одарки, О. Барвінок у ролі Оксани, Б. Борисов як султан, А. Горобець як Андрій. Оперу ставив артист В. Зелицький, хор під орудою М. Чеховського, диріґент орхестри Г. Пономаренко, декоратор В. Мисин і бандурист С. Татаруля.

— **З нотаріяльних кругів.** П. Володимир Рудницький, заступник нотаря, переймає в найближчих днях ведення нотаріяту в Галичі. — В Перемишлі помер нотар Й. Гейда. Канцелярію веде заст. нотаря п. Володимир Телесницький.

— **На карти „Рідної Школи", що звільняють від алькогольних напоїв з нагоди Різдва Христового** зложили дальше в золотих отсі Вп. Громадяни(ки): Моравський Володимир — Познань 14, Теодор і Катерина Пилипівські — Познань 10, д-р Коновалець Мирон — Львів 5, о. Каштанюк Антін — Львів 5, Мартюк Іван — Львів 5. — Хто слідуючий?

— **Після жахливої катастрофи в Городенці.** Як це в нас писалось, в Городенці у жидівській ритуальній лазні вибух котел і спричинив смерть кількох осіб. Як голосять останні вісти жертвою цього випадку впали: Рузя Ґляцер, яку відламки кітла розірвали на шматки, слуга лазні Никифорук, який щойно день перед тим обняв службу в лазні і не вмів обходитись із старим мідяним кітлом; далі згинули Н. Ліхтенталь і її дві дочки. На вістку про це чоловік Ліхтенталевої збожеволів. Третя дитина Ліхтенталевої, 5-літна дівчинка урятувалась чудом: натиск повітря підчас вибуху кітла викинув її через вікно і там не досягли її відламки кітла ні кипляча вода. Від попарення померли другого дня Н. Бірнбавм, 24-літна жінка кравця, яка була у 8. місяці вагітности, та Катерина Верезук, а крім цього 17 осіб було поранених лекше. Жертви вибуху це самі жінки, тому, що нещастя скоїлось тоді, як в лазні могли купатись тільки особи жіночого пола. Поранені жінки підчас вибуху вибігли зі страху нагі на вулицю міста і прохожі люди скидали свої плащі й накривали нещасні жертви. Декілька жінок, опинившись просто із лазні на морозі, перестудилось. Винувата в нещастю є управа лазні, яка послуговувалась якимсь передпотоповим мідяним кітлом, правдивим археольоґічним предметом без термометру чи водоміра і без фахової обслуги.

— **Невдячність.** В околицях Бидгощі в селі Адамові цукорник Валіґурський ідучи через річку, заломився на леді і вже потопав. Це побачив 18-літний Никодим Дуляк і побіг рятувати цукорника. Дуляк мав біля себе сокиру і коли Валіґурський вже поплив під лід, Дуляк прорубав лід та витягнув цукорника з води. Але цукорник зі страху під ледом збожеволів і в приступі шалу вирвав від Дуляка сокиру і так вдарив нею свого спасителя по голові, що той упав трупом.

— **Екзотичний гість у Празі.** Підчас своєї подорожі по Европі до Праги приїхав ґіндуський магараджа Патіялі. Він брав участь у „конференції круглого стола", відтак виїхав до Парижа, Будапешту і спинився в столиці ЧСР. Президент Масарик гостив його у своїй палаті. На обіді у президента ЧСР була також жінка, дочка і син магараджі. Магараджа Патіялі є володарем країни із 2-а міліонами населення. Підчас війни він узброїв 32000 вояків і вислав їх до анґлійської армії, що боролась проти Німеччини та над Дарданелями. Сам магараджа кількараз відвідував ці війська на фронтах, а англійська преса хвалила хоробрі відділи ґіндусів із Патіялі. Сьогодні часи змінились: населення Патіялі стоїть у явній боротьбі проти Англії і сам магараджа бере активну участь у національнім ґіндуськім русі.

— **Вірний до могили.** У Берліні при вул. Домініканів мешкав приватний урядовець, 71-літний Адольф Шульц, який довгі літа прожив із своєю жінкою в згоді, щастю і любови. На днях ця жінка померла у 65-ім році життя на грипу. Вірний муж попав у таку розпуку, що із жалю отруївся біля трумни своєї жінки і вранці найшли його мертвого. Довелось похоронити обидвоїх нараз.

— **Помилуваний.** Чеський суд в Оломунці засудив робітника Чарнецького за вбивство свого господаря на кару смерти. Найвищий суд у Пра-

зі затвердив цей присуд і Чарнецький ожидав уже хвилини смерти, але президент Масарик помилував його і в останній хвилині змінив присуд: Чарнецький засуджений на 15 літ вязниці.

— **Адвокатська доля.** Віденська кухарка Анна Пешль процесувалася зі своєю господинею і заплатила адвокатові д-рові Григорієві Ганкевичеві поважний гонорар, щоби він боронив її справу в суді. Адвокат боронив, процес удався, але клієнтка Пешльова програла. Пані Пешльова так розсердилась на оборонця за програний процес, що напала на нього в його канцелярії і важко поранила ножицями в лице.

— **Ватикан проти Ануиція.** Римське видавництво „Олеандрос" приступало до популярного видання творів Габрієля д' Ануиція, для народу. Проти цього запротестувала канцелярія папи, мотивуючи це тим, що твори Ануиція є аморальні, ворожі до релігії і здавна поміщені на індексі.

— **З новорічних подій.** У Парижі мешкав 68-літний перський князь Гадієс Аблас, який був жонатий із 20-літною дівчиною із Тунісу Фарізою Шеріф. Це подружжа було якийсь час щасливе, мало синка, але коли до Парижа приїхав молодий кузин князя Могамед Алі, то все пішло шкереберть. Молода княгиня, полюбила молодого кузина свого чоловіка і насадила перському князеві роги. На самий новий рік князь накинувся на свого суперника і стріляв за ним, щоби його вбити, але кузин Могамед Алі відскочив, а куля вцілила тітку перського князя, яка пробувала втихомирити суперників. Тітка померла, а князя арештували, але слідство іде дуже важко, бо перський князь не вміє говорити по французьки.

— **Землетрус під морем.** На Тихім Океані, головно на схід від Нової Ґвінеї наслідком підморського землетрусу хвилі покотились на малі острови і залили села, людей та худобу. Населення почасти рятувалось, вилізаючи на високі пальми. Підводний землетрус завважено на просторі 10.000 миль від Австралії до Південної Америки.

— **Контрреволюція в математиці.** „Красная Газета" пише, що в Москві утворилось „товариство комуністів математиків". Члени цього товариства переконані, що жадна ділянка знання не є так опанована буржуазним духом, як математика. Товариство ставить собі за мету опрацювати нові методи математики, які відповідалиб комуністичній доктрині та булиб оперті на матеріялізмі, а не ідеалізмі. Товариство боротисьме проти буржуазної математики, за математику марксівську.

— **Мусять женитись.** В Югославії наложено на нежонатих податок. Хто має 30 літ, а не вженився, той мусить платити податок, але тільки той, хто має річно найменше 25.000 динарів доходу, цебто 4.000 золотих польських. Натомість родини, які мають 9. дітей не платять жадного податку.

— **Вбивство у вязниці.** У берлінській вязниці т. зв. Моабітів вязень Зімпіг, який відсиджує досмертну кару за вбивство своєї жінки, посперечавшись із другим вязнем вдерив його металевою посудою по голові так сильно, що той другого дня помер.

— **Біблія в Англії.** Як відомо, в Англії Біблія належить до найбільш почитних книжок. Льондонська преса подає, що в 1930 р. в цілій Англії продано 48 мільйонів примірників цієї книжки, цебто 8 мільйонів більше як 1929 р. На один день припадає пересічно 1000 проданих примірників.

— **Страшна статистика.** У віденськім анатомічнім інституті професор Вагнер виголосив реферат про ушляхотнення раси, в якому між иншим подав статистику зменшення народжень та збільшення віку сучасної людини. До 1900 р. пересічний вік населення Німеччини виносив 35—38 літ, сьогодні піднісся цей вік на 56—58 літ, тому, що гигієнічність в життї німців збільшилась. Зменшення народжень дітей замітне у всіх краях Европи. В Німеччині щороку штучно усуває плід аж 500.000 жінок, з цього 25.000 жінок умирає річно при штучнім усуванню плоду. Загально в Німеччині на 1000 осіб припадає річно 17 народин. Рівночасно у Франкфурті вийшла книжка Ернеста Кана п. з. „Дер інтернаціонале Гебуртенштрайк", якої автор на підставі статистичних фактів стверджує, що у всіх державах західної Европи замітне зменшення народин і що число тих народин упадає щороку. Словянські народи покищо не виказують такого зменшення народин, але деякі симптоми вказують на те, що і славяни ідуть за сумним прикладом інших народів. Ернест Кан подає між иншим статистику населення, смертности і народин на Україні за рік 1929. З цієї статистики видно, що український нарід належить до найбільш здорових народів під тим оглядом, бо збільшення кількости народин досить значне. Щоправда, Ернест Кан здається твердить слушно, що про долю народу рішає не кількість населення, але якість.

— **Річні Загальні Збори** кружка „Рідної Школи" імени князя Льва у Львові при вул. Крупярській ч. 15. відбудуться в неділю дня 11. січня 1931. в год. 5. попол. в домівці кружка при вул. Крупярській 15. — Проситься всіх членів о чисельну участь. — **Старшина Кружка.**

— **Друкарські помилки.** В попереднім (4) ч. „Діла" в новинці „Хто такий Жофр" через друкарську помилку вміщено два рази заголовок новинки, а в пятім рядку розсипано кілька слів, де повинноб бути „Він уродився в південній Франції"

З судової салі.

Епільоґ кровавої забави.

Перед львівським карним судом ведеться вже другий день розправа проти Станислава Мельника із Суховолі, обвинуваченого в убивстві Івана Горуса на забаві та в пораненні дитини Марії Мельник. Акт обвинувачення надає цій справі дещо політичне тло, а саме представляє справу так, що Станислав Мельник прийшовши на забаву, почув, що парубки співають польську пісню. Мельник як українець і член „Луга" запротестував проти польських пісень, з цього прийшло до бійки, яка скінчилась тим, що обвинувачений вбив Горуса та потурбував палицею Івана Олександра й ранив дитину. Обвинувачений боронится тим, що на цій забаві був пяний як ніч і що сам не тямить як це воно було з тим усім. Обвинуваченого боронить б. прокуратор Гіртлер.

Дописи.

ПЕРЕМИШЛЬ. **(З життя філії „Просвіти").** Як тільки скінчилися вибори, філія „Просвіти" скликала до Перемишля на день 30. XI. 1930. просвітну анкету, на яку спрошено представників усіх читалень в повіті. Участь взяло около 100 просвітних працьовників, які репрезентували 34 читальні. Реферати виголосили: голова філії д-р М. Рибак, секретар д-р Біян і адв. д-р Хробак. У дискусії забирало голос кільканацять селян. Постановлено склнкувати анкети якнайчастіше, а в найближчім часі відбути спеціяльні наради з головами читалень, секретарями і касієрами з метою докладніше повчити їх про їх обовязки. — Дня 7. XII. 1930. відбулося в Перемишлі в салі Робітничого Дому повітове свято „Просвіти". Взяли в ньому участь хори „Перемиського Бояна" і читалень „Просвіти" з Перемишля. Медики й Коровник. Хори вивязалися зі свого завдання гарно. Читальня з Коровник виступила з власною мандоліновою комплетною орхестрою. Гарно віддала свою декламацію п. Батицька, а бурю оплесків дістала пара малих дітей, які віддеклямували діяльоґ, спеціяльно написаний на той вечір одним з наших сучасних поетів, який свого назвища не хоче подати до прилюдного відома. Свято отворив голова філії адв. д-р Рибак, зясовуючи в коротких словах ціль і значіння „Просвіти", а закінчилося воно живим образом укладу Вп. п. О. Кульчицької. Жаль лишень, що свято це мусіло відбутись в польськім домі. Саля Народнього Дому занята чужинцем-лікарем, який не хоче йти назустріч нашим культурним змаганям, хоч має контрактовий обовязок салю в деякі дні відступити і перед дирекцією Народнього Дому зобовязався був на день 7. XII. відступити салю філії „Просвіти". Одначе на два дні перед концертом своє приречення цинічно відкликав, чим наразив філію „Просвіти" на значні матеріяльні страти.

— В грудні 1930 р. завязався при філії „Просвіти" в Перемишлі культурно-освітній кружок, що складається з около 25 членів, головно студентів вищих шкіл, який поставив собі за завдання допомогу філії в її праці. — Філія віддасть у найкоротшім часі перший комплекс т. зв. мандрівної бібліотеки читальням до вжитку. Потреба такої бібліотеки в повіті відчувається дуже. — Тому, що жіноцтво повіту не бере в освітній праці поважнішої участи, філія „Просвіти" дала ініціятиву, щоби в порозумінні з иншими товариствами, в яких жіноцтво гуртується, склакати жіночу анкету. Для переведення тої справи завязався комітет під проводом п-і радникової Шматерової. Конференція намічена на день 7. лютого 1931 р.

ДРОГОБИЧ. **(Нові шикани українського студентства).** На день 22. грудня 1930 р., год. 12 вполудне, в салі „Народнього Дому" скликав виділ Студ. Секції при Т-ві „Підгіря" в Дрогобичі звичайні сходини своїх членів. (Секція істнує при Т-ві „Підгіря" від вересня 1928 р.). Про ці сходини виділ Секції повідомив своїх членів прилюдними оголошеннями, з підписами голови та секретаря, а до деяких позамісцевих членів вислано окремі запрошення. В час сходин, після скінчення першої точки програми увійшло нагло на салю двох незнайомих людей, котрі відразу стали питати, що тут за „зґромадзене" відбувається. Щойно пізніше, запримітивши свою невідповідну поведінку, заявили що вони прийшли з доручення поліції. На коридорі стояв постерунковий. Поява поліції на сходинах, скликаних зовсім леґально, викликала зрозуміле здивування. Заступник голови Секції, котрий проводив сходинами, заявив прибувшим, що сходини скликано згідно з вимогами статуту. Один з представників поліції заявив на те, що всякі сходини можуть відбуватися лише за запрошеннями на підставі § 2. Зараз йому виявнено, що така його інтерпретація є хибна, бо сходини членів організації управильнює статут, а не параграф 2. Одначе це вияснення було безуспішне: всіх присутніх списано, протокола та реферати забрано. Не зважаючи на всі вияснення про леґальність сходин, їх розвязано, а всіх членів усунено зі салі. Цей знаменний факт, як одну з картин, що ілюструють умовини життя українського студентства, подаємо до відома всього українського громадянства та студентства.

ТЕРЕБОВЕЛЬЩИНА. *(Загальні Збори чит. „Просвіти" в Ласківцях. — Просвітне свято в Могильниці Новій.)* Дня 28. грудня 1930 р. відбулися Загальні Збори читальні „Просвіти" в Ласківцях, яка належить до найкращих у теребовельськім повіті. Це й не диво, бо Ласківці мають доволі свідомих і активних місцевих провідників. У часі відомих подій (в осени 1930) ласківчани вибудували дім для молочарні, обвели читальню гарним парканом, так, що нині справді мило подивитися на читальняний дім. Читальня має найбільшу в Теребовельщині українську бібліотеку, яка обнимає 1124 томів, у тім 745 добірних новіших видань. Щоби мати постійне джерело бібліотечного приросту, вписалася читальня в члени видавн. кооперативи „Червона Калина" і дістає книжки за половину ціни. При читальні істнує аматорський гурток, який дає вистави. Виділ читальні організував збірки на народні цілі. В 1930 році Ласківці стояли щодо народні цілі. В 1930 році Ласківці стояли щодо вложення грошей на народні ціли на першому місці в цілому теребовельському повіті. В осени 1930 р. відійшов у стан супочинку довголітній управитель тамошньої школи, заслужений український патріот і знаменитий педаґоґ дир. Пасінський Андрій. На його місце дали чи призначать ка Андрій. На його місце дали чи призначать українця. У всякому разі, щоби забезпечитися перед неминучою польонізацією української дітвори, основано українську захоронку. Вже вибудвано на ту ціль мурований дім, який має 3 кімнат, а місцевий сотрудник о. Рокицький спровадить Сестер Служебниць, які будуть проводити цю захоронку. Є повна надія, що захоронка стане твердинею не тільки релігійною, але й національною. — Того самого дня влаштувала читальня „Просвіти" в Могильниці Новій просвітне свято. Рано відслужив о. Яворський Іван Службу Божу за добрий розвій освітньої праці, як також за душі померших членів читальні. По середині церкви уставлено катафальок, прикрашений віночками. Після Служби Божої виголосив о. Яворський достроєну до хвилі проповідь. Вечором тогож дня відбувся в читальні концерт у честь „Просвіти". Читальняна орхестра відограла під проводом п. Дацміца кілька музичних точок бездоганно. Мішаний хор співав дуже гарно. Дуже подобалися численно зібраній публиці деклямації, хоч малі деклияматори попахрипали і місцями спотикалися. Коротке слово про просвітну працю сказав д-р Голований Степан. З концерту було 30 зол. доходу, які рішено вислати на дар „Просвіті". — *Д-р Ст. Годований.*

МИКОЛАЇВ н. Д. *(Розвязання т-ва „Сокіл".)* Старосто в Жидачеві вислало до т-ва „Сокіл" у Миколаєві н. Д. таке повідомлення про його роз-

…звання: Starosta powiatowy żydaczowski. L.: 4641/30. Żydaczów, dnia 15. grudnia 1930. …tow. gimn. pożarnicze „Sokił" w Mikołajowie n. Dn. rozwiązane. Do zarządu Stowarzyszenia „Sokił" na ręce przewodniczącego w Mikołajowie n. Dn. powiat Żydaczów (którego statut został przyjęty przez b. Namiestnictwo dn. 19. XII. 1903. do L.: 170033. oraz wpisany do katastru Województwa w Stanisławowie pod roz. III). Ponieważ stowarzyszenie to przekracza określony statutami swój zakres działania, oraz nie odpowiada warunkom swego prawnego istnienia. W szczególności stwierdzonem zostało że rzeczone stowarzyszenie uprawia ćwiczenia na wzór czysto wojskowy, a to: marsze, ćwiczenia polowe, ćwiczenia laskami naśladując naukę o obchodzeniu się z karabinami, które to ćwiczenia nie należą do zadań, objętych jego statutem, gdyż nie przyspasabiają członków stowarzyszenia do akcji pożarniczej. — Od niniejszego orzeczenia wolno wnieść odwołanie do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, które podać należy do Urzędu Wojewódzkiego w Stanisławowie w terminie 14-tu dni, licząc od dnia następującego bezpośrednio po dniu doręczenia niniejszego orzeczenia. — Równocześnie postanowił Pan Wojewoda po myśli art. 87. ust. 4. rozporządzenia Prezydenta Rz. P. z 22. marca 1928. Dz. R. P. Nr. 36. poz. 341, że decyzja niniejsza jest natychmiast wykonalną, ponieważ wydaną została w interesie publicznym. O tem Zarząd Stowarzyszenia zawiadamiam wskutek reskryptu Województwa z dnia 9. XII. 1930. Nr. П. B. 2516/.Mi. z tem, że równocześnie zarządzam protokolarne ustalenie i zabezpieczenie majątku rozwiązanego Stowarzyszenia, oraz opieczętowania jego ksiąg i dokumentów. — Starosta powiat.: **Rusiński** m. p.

✝ ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

Інж. Віктор Лучків, уроджений дня 24. VIII. 1878, помер трагічною смертю дня 29. XII. 1930. Покійний відомий був широким кругам українського громадянства як першорядний фаховець і організатор. Працював між іншим як професор в українській (тайній) політехніці у Львові, в організації Українського Технічного Т-ва і в органі „Технічні Вісти". З короткої вістки, яку ми одержали від рідні Покійника, довідуємося, що бл. п. Віктор Лучків згинув трагічно на двірці в Мисловицях, упавши підчас переїзду поїзду Освенцім-Катовиці під колеса вагону. Смерть прийшла моментально. Переведене слідство не вияснило, чи цей випадок стався наслідком неуваги, чи серцевого атаку Покійного (погибший терпів від року поважно на серце). Похорони Покійного відбулися дня 4. ц. м. на католицькому цвинтарі в Мисловицях. В. Й. П.!

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ.

ТЕХНІЧНІ ВІСТИ. Орган Українського Технічного Т-ва у Львові. Ч. 4, жовтень-грудень 1930. Зміст: інж. М. Корначевський: Умови одержання добрих рур без шва; інж. Р. Кахникевич: Автоматична вага до найдрібнішого вугільного пороху й інших металів у спорошкованім виді; Огляд технічної літератури; Новинки; Хроніка; Комунікати.

ВІСТИ З ЛУГУ. Львів, грудень 1930. Ч. 12.

SLOVANSKY PREHLED, cislo 10, Prosinec, Praha 1930. Річник XXII, під редакцією Адольфа Черного.

ВИДІВКИ.

Лев Ґец: СЕРІЯ ВИДІВОК (8 карток) репродукції із „Антольогії стрілецької творчости", 1. Мати. 2. Лірник. 3. Одчай. 4. З огню. 5. За волю України. 6. Віч на віч смерти. 7. Могила. 8. Тріюмфатор. Накладом Юрія Танчаковського. Львів, 1931.

Жертви

на будову шпиталю ім. Митр. Андрея.

Виказ 18.

Зложили: 100 ам. дол. Допомоговий Комітет, Рочестер (Дмитро Братусь). 870 зол. стрийський протопрезвітерат. 449 зол. скалатський деканат. 336 зол. збірка учениць семин. СС. Василіянок (Потоцького 95). 302 зол. стрийський деканат. 233 зол. підгаецький деканат. 208 зол. рожнітівський деканат. 200 зол. лопатинський деканат. 133 зол. збірка п. Миколи Лазорка. 100 зол. Т-во „Будучність" з нагоди іменин Митрополита. 61 зол. яківський деканат. По 58 зол.: пар. ур. Ямельниця й Орава. 57 зол. пар. ур. Криве. По 50 зол. пар. ур. Смільно, Солонка і Пониковиця. 41 зол. пар. ур. Синевідсько Вижне. 27 зол. пар. ур. Підярків. По 25 зол.: пар. ур. Яблонів і Сопіт, А. Хлопецький, Варшава. 13 зол. пар. ур. Букачівці. По 11 зол.: пар. ур. Петриків і о. Дорош. 7 зол. пар. ур. Сопіт. По 5 зол.: пар. ур. Соколівка, Пониковиця, Евген Витошинський, Чесники, Гриць Матвійчук, пар. ур. Лопе, Солонка і Фірлеївка, Д. Когут, Варшава. 6 зол. о. Домчевський. По 4 зол.: пар. ур. Белзець, Ол. Левицька, Колодне, пар. ур. Розгадів і Петранка. 3 зол. пар. ур. Ратище. По 2 зол.: пар. ур. Слободь, Осип Солочанин, Краків, пар. ур. Підярків, Берлоги, Городиславичі, Ялиська і Миколаїв. Дрібні датки 3 зол.

——o——

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр:
Понеділок, 5. січня. год 3·30 попол. „Кордіян", для молоді, ціни знижені; год. 7·30 веч. „Ніч у Сан-Себастіяні".

Театр Ріжнородностей (в Нар. Домі):
Понеділок, 5 січня, година 7·30 веч. „Нова подружа умова".

Малий Міський Театр:
Понеділок. 5. січня, година 7·30 веч. „Скандал у Савої".

Театр Новин (в салі кіна „Кольосей"):
Понеділок, 5. січня, год. год. 8. веч. „Не даймося" новорічна ревія.

Кіна.

АПОЛЬО: Звукова фільма „Ґенерал Крек" (Джон Берімур).

ЛЕВ: Звукова фільма: „Іванко Музика" (на осн. Фердинанда Гетля).

МАРУСЕНЬКА: Звукова фільма: „Неаполь співаюче місто" (Кепура, Бриг. Гельм).

ОАЗА: Звукова фільма „Розкоші небезпеки" (Гар. Льойд).

ПАН: Весільний марш.

ПАЛЯС: Звукова фільма: „Король джезу".

ПАСАЖ: „Володар діямантів". Звук. додаток і комедія.

ПРОМІНЬ: На позорищі. Виступ гумориста Журанського.

ФАТАМОРҐАНА: Танцюристка (Дольорес дель Ріо).

ХИМЕРА: Порвані струни (Франческа Бертіні).

СТИЛЕВЕ: Гробниця кохання. Христя, лісникізна (Лія Мара).

УТІХА: „Загибіль зі Сходу".

Програма радіо.

Понеділок 5. I. 1930.

Варшава (1411,7) 16·15 Програма для дітей. **Гельсінґфорс** (221,4) 17·00 Радіотріо. **Талін** (296,1) 19·05 Поважна музика. **Берлін** (419,) 18·25 Капеля Штайнера. **Стокгольм** (435,8) 16·00 Музика. **Рим** (441,2) 20·40 Легка музика. **Міляно** (500,8) 12·15 Ріжнородности. **Відень** (516,8) 15·25 Капеля Махо. **Рига** (524,5) 16·00 Концерт. **Будапешт** (550,5) 17·45 Органи. **Харків** (575,8) 17·30 Радіооркестра. **Москва** (1481) 9·00 Концерт.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Загальні Збори Філії „Союзу Українок" у Перемишлянах відбудуться 12. січня 1931 р. в годині 1-шій пополудня в салі кооперативи „Народній Дім" у Перемишлянах. — Виділ.

Кооп. Український Театр у Львові. Укр. Нар. Театр ім. І. Тобілевича в Станиславові. 1165
С о к а л ь:
5. І. „Троянда Стамбулу".
7. І. „Паяци".
8. І. „Церковна Миш".
9. І. „Маруся Богуславка".
10. І. „Меді".
11. І. „Ой не ходи Грицю".
Дня 12. І. 1931 р. переїзд дружини до Камінки Струмилової на кілька вистав.

Репертуар Нового Українського Театру дир. П. Карабіневича. 1096
О з і р н а:
7. І. „Хмара".
8. І. „Пан Твардовський".
9. І. „Воскресення".
Т е р н о п і л ь:
5. І. **Бенефіс Дружини.** „Плач Ізраїля".
10. І. „Циганка Аза".
11. І. „Хмара".
С т р у с і в:
7. І. „Воскресення".
8. І. „Пан Твардовський".
9. І. „Плач Ізраїля".
Театр на зимовий сезон залишається в Тернополі.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

БРИЛЯНТИ, також іншу біжутерію купує по високій ціні Домбровскі-Розважевскі, Львів (Готель Жоржа) Академічна 2. 888 7-?

ТОРГОВЕЛЬНІ КУРСИ Й Гіршшпрунга, Личаківська 34, приймають вписи на новий, вечірний, 5-ти місячний, торговельний курс Стенографія. Писання на машинах. 1186 3—4

РІВЕНСЬКА УКРАЇНСЬКА ГІМНАЗІЯ **шукає кваліфікованого вчителя латинської та української мови. — Дирекція.** 1169 4—5

ГОДИННИК ВАШ буде найліпше направлений у найбільшій годинникарській робітні **Івана Зельтенрайха** Львів, пл. Марійська ч. 5. — З провінції просимо репарації присилати почтою. — Старомодні жіночі годинники переробляємо на ручні. 437

ЕМЕРИТОВАНИЙ управитель школи глядає господині середніх літ, інтелігентної, здорової і чесної до малого господарства в місті. Першенство мають вдови по учителях. Адмін. „Діла" для „О. М." 1223 2-3

Кооп. Укр. Театр у Львові. Укр Нар. Театр ім. І. Тобілевича у Станиславові пошукує негайно тенора-соліста. Оферти проситься слати на руки Хв. Дир. Укр. Театру ім. І. Тобілевича в Станиславові — канцелярія філії „Просвіти", вул. Сапіжинська. 1226 1-3

МАҐІСТЕР ПРАВ з річною судовою і піврічною нотаріяльною практикою шукає від 15. лютого місця у адвоката. Зголошення з умовинами до Адміністрації „Діла" під „Практика". 1232 1—2

РУТИНОВАНИЙ конципієнт — судова і півторарічна адвокатська практика — обійме зараз посаду у адвоката. — Мр. Петрушкевич, Любачів. 1230 1—2

ВЛОДЗЮ! **Твій лист одержала. — „Г".**

ДЯК-диріґент, молодий, безженний з доброю порукою, глядає посади. Петро Стрипчук — Заболотів. 1233 1—3

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Подяка.

Всім Впр. О. Священикам, Рідні, Знайомим, Хорам „Терн. Бояна" і читальні „Просвіти". Дирекції і діточкам ученицям української гімназії „Р. Ш." та всім Товариствам, які віддали бл. п. Д-рові Володимирові Вітошинському, старшому міському лікареві в Тернополі, останню прислугу своєю участю в похоронах, що відбулися 3.. XII. 1930, а також всім тим, що устно чи письменно зложили мені висловн співчуття в моїм великім горю складаю сердечне Спаси Біг. — Вдова О. Вітошинська.

Загальні Збори

філії Т-ва „Учительська Громада" у Львові

відбудуться дня 17. січня ц. р. в 6-ій год. веч. в салі Діночої Семинарії „Рідної Школи" при вул. Мохнацького ч. 12.

Порядок нарад: 1) Відкриття Зборів. 2) Звіт з діяльности за минулий рік. 3) Вибір нового виділу. 4) Внески й запити. Виділ.

Загальні Збори

Кружка „Р. Ш." ім. Б. Грінченка

відбудуться в неділю 11. січня 1931 р. в шкільній салі св. Юра ч. 5 в год. 5 з полудня зі звичайним порядком. — 1229 1—2 **Старшина Кружка.**

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". В друкарні Видавничої Спілки „Діло", Львів, Ринок ч. 10.